

AMIGOS DE CURACAO

WEEKBLAD VOOR DE CURACAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementprijs voor Curaçao, Bonaire,
en Aruba per drie maanden fl. 2,— met
voornitbelating.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0,25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels
fl. 0,50, voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD

OP CURAÇAO.

PLEIN VAN PIETERMAAL N. 129.

De Agentuur

ten huize van de Heeren

JAN ELLIS, Curaçao, — Oranjestad.
JUAN CAPRILES, Aruba, — Playa.
JOSE A. ROSA HERRERA, Bonaire, — Playa.

De Coerant aki ta sali toer Dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2.— pa tres
luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan for Curaçao, Bonaire i Aru-
ba fl. 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,25.
Un anuncio di 1 té 7 regel, fl. 0,50, cada
regel mas fl. 0,07½.

SCHEEPSTIJDINGEN.

aankomst alhier:

13 Sept. *Maracaibo* van Maracaibo.
15 „ *Philadelphia* „ New York.
18 „ *Harrison* „ Liverpool.

CALENDARIO.

September.

12 XII DOMINGO despues di Pentecostas.
13 LUNA. Sta. Eugenia. 4.
14 MARTES. Exaltacion di Santa Cruz.
15 RAZON. S. Nicomedes, m.
16 MIÉRES. Sto. Cornelio i Cipriano, mm.
17 VIERNES. Herdanan di San Francisco.
18 SABRA. S. José di Cupertino, c.

STAND DER MAAN.

V. M. 13 Sept. 6 ure 14 m. A. M.

Opkomst der Zon:

15 Sept. 5 ure 55 min.

Ondergang der Zon:

15 Sept. 6 ure 5 min.

SCHEEPSTIJDINGEN.

vertrek van hier:

15 Sept. *Valencia* naar New-York
17 „ *Maracaibo* „ Maracaibo
31 „ *Duitsche St.* „ Hamburg

HET VOLK ZONDER ZIJN GODSDIENST.

II.

Onze lezers hebben verleden week twee oorzaken door den hoogleeraar Quack zien aangegeven, waarom het volk van den tegenwoordigen tijd zoo onrustig en woelig, zoo ontevreden met zijn lotsbedeeling is, en zoo vijandig optreedt tegen de hoogere standen der maatschappij. — Ten eerste heeft men het zijn godsdienst ont-nomert; ten tweede gaf men het daarvoor in ruiling een onderwijs, dat, ondanks zijn zoogenaamde voortreffelijkheid, slechts halve beschaving met haar wrange vruchten van ijdele inbeelding en zucht naar overdreven zelfverheffing gekweekt heeft.

Het is hier de plaats niet te onderzoeken, in hoever het feit, dat ook buiten de volksklasse het geloof van velen heeft schipbreuk geleden, ons recht geeft om voor een ruim gedeelte de tegenwoordige volkswoeelingen aan de hoogere standen — zelve toe te schrijven. „Het eigendom — zegt de professor — wordt in onze tijden egoïstisch en kweekt egoïsten. Als men nu iets voor het volk doet, doet men het uit gansch andere motieven dan onze krachtige voorvaderen. Er ligt op den grond van vele onzer weldaden een soort van vrees of bangheid voor mogelijke uitbarstingen van het volk. Daarom bereiken zulke weldaden gewoonlijk het doel niet.”

De „Kerk van de middeleeuwen” voedde geheel anders de volkeren op. Haar leer doorstroomde als een levenwekkende kracht alle rangen der maatschappij. Vorst en onderdaan rekenden zich evenzeer gebonden aan de wetten des Evangelies, en zij bevonden er zich wel bij. Waar somtijds de orde verbroken werd door de buitensporige eierzucht en aanmatiging der grooten en rijken, daar werden dezen

tot hun plicht gebracht door het Geloof, dat God zich eenmaal als wreker van de onderdrukten en beroofden zal toonen; terwijl bij de minderbedeelden heil noch roofzucht langen tijd kon heerschen in een hart, dat volgens het christelijk geloof op geen ongeregelde wijze zich aan het aardse en tegenwoordige mag, en alleen zich aan het eeuwige en onvergankelijke Goed moet hechten.

Hooren wij verder, wat dr. Quack van die zoo miskende en veelge-hate Kerk der „duistere middeleeuwen” verklaart, en hoe zij haar roeping onder de volkeren verstond. „Zij was de gelijkmaakster: door haar had de elite der armen de kans om hooger op te komen. Door haar stichtingen gaf zij onderwijs aan ieder die daarvan wilde gebruiken. Zij egaliseerde de voorwaarden van den maatschappij. Bovenal, al verkeerde zij met de grooten dezer aarde, zij hield zich slechts dicht bij het arme volk. Zij wist dat de groote deugden en het waarachtige genie meestal uit dat lagere volk voortkwamen. Zij troostte dat volk en hielp het den strijd des levens uitvechten.”

Dit is veel en fraai gezegd; maar bij lange nog niet alles. Die „Kerk der Middeleeuwen” leeft nog. In de Oude Wereld zette zij haar heilvollen arbeid voor de belangen der maatschappelijke standen onafgebroken voort. Met en na de ontdekking van nieuwe werelddeelen openbaarde zich insgelijks haar eeuwenoude kracht en schitterde zij niet minder in den luister, ons zoo even door den Utrechtschen professor geschilderd. Legioenen van Missionarissen bekeerden miljoenen heidenen tot de waarheid en de beschaving des Evangelies. De veroveraars der nieuwe wereld vonden bij hen verdedigers van hun leven onder de ruwe volkeren; de verwonneling vond in hen een vader en beschermer; en nog in onzen

tijd zien wij overal, en met name in Californië en andere staten van Noord-Amerika, de duizenden landverhuizers — onbeschaafder, menigmaal, dan de heidensche roodhuiden en negers van Afrika — tot orde en tucht, en hierdoor tot beschaving en welvaart gebracht. De katholieke priester en de liefdezuster, waar zij vrijelijk de zegeningen van hunnen staat mogen verspreiden, gelden voor een Moederland dikwijls meer dan een stationschip of eenige compagnien van kolonieren.

Dit herinneren hier, omdat, na de vermelding van wat de „Middeleeuwsche Kerk” voor het volk deed, dr. Quack uitroept: „Waar zijn thans de priesters die dit doen?” — Zulk een vraag toont alleen de onwetendheid van een hoogleeraar, maar bewijst niets tegen Kerk noch Priesters. — Zelfs hier op Curaçao zal niemand, die de geschiedenis der laatste 60 jaren kent, zulk een professorale (!) vraag durven stellen. De Hoogleeraar wordt dan ook geducht door „De Tijd” op zijne plaats gezet. — Toch heeft dr. Quack de ware heilmidelen gevonden, of liever geborgd bij de Katholieke Kerk, voor den rampzaligen toestand waarin ongeloof en egoïsme de tegenwoordige maatschappij gestort hebben: zij zijn GELOOF en LIEFDE!

„Twee uitnemende woorden — zegt de Tijd, — wier op- en aanmerkingen wij hier ten slotte als behartenswaardig overnemen — maar die verklaring behoeven.”

„Van dogmatiek heeft de hoogleeraar, naar het schijnt, een weinig gunstige opinie; — maar, in trouwe, een geloof ons te denken zonder dogmaas, is ons onmogelijk. Om te gelooven, moeten wij toch iets hebben waarin en waarom wij gelooven moeten!” „Geef mij een steunpunt”, riep Archimedes, „en ik til den aardbol uit zijn asse!” Maar dat „steunpunt” is noodig. En bij het reuzenwerk, dat profes-

sor Quack zich voorstelt, niet het minst. Zonder dogmaas komt hij er niet en is niemand er ooit gekomen. „Gerechtigheid” en „liefde” zijn zonder een „dogmatisch geloof” vrij duistere en voor verschillende duiding vatbare uitdrukkingen. Zoowel omtrent het eerste als omtrent het tweede is de meening lang niet eenstemming; de heer Quack luistert slechts in zijn eigen onmiddellijke omgeving. Zijn landgenooten Domela Nieuwenhuis, v. d. Stad, Fortuin, en wie al meer kunnen hem inlichten. Wat heeft hij van zijn standpunt, om aan hun interpretatie tegenover te stellen? Is hun subjectieve opvatting soms minder goed dan de zijne... Zoo ja, waarom?...

Met andere woorden: er moet een laatste en diepste grond der dingen bestaan, een *ultima ratio*, waarop heel het samenstel ook onzer menschenlijke samenleving berust. En die grond moet onomstootelijk wezen, door geen rede-neering omver te werpen, door geen twijfel te vernietigen! Ziedaar het dogma, zonder hetwelk niet alleen geen geloof mogelijk is, maar evenmin liefde.

Of zullen wij soms meenen dat het denkbeeld „humaniteit” haar voldoende voedsel geeft en voldoende kracht? Vooreerst: wat is die humaniteit-zelve anders dan een dogma, een nieuw leerstuk, door de beoefenaars eener moderne dogmatiek uitgevonden en met onafwijsbare gestrengheid hunnen volgelingen te gelooven voorgesteld! Maar een dogma tevens, dat, alleen op menschenlijk gezag berustend, geen bestand heeft en geen vruchtbaarheid. Zij is aan het werk geweest: — hoort professor Quack haar uitkomsten vonnissen met den noodkreet: „Het eindresultaat van onze negentiende eeuw mag niet wezen, dat de maatschappij zich zou oplossen in een materialistische plutocratie naast een verlaagd proletariaat!”

Van groote beteekenis ook voor het Katholiek Geloof op Curaçao is de aankomst van de drie Heeren Onderwijzers. God zegene hun arbeid; en onze bede is, dat zij tot vreugd- en dankbaarheid van de Katholieken dezer Kolonie hun edele taak jaren lang hier mogen vervullen. — Naar wij vernemen, zal één onzer Hoofden, derwijzers aan de school van Pie.

„ Volgens officieel bericht uit Ro-
„ me is pater C. Reijnen, de hoog-
„ eerwaarde administrator van het
„ Vicariaat van Curaçao, tot vica-
„ RIUS APOSTOLICUS benoemd.”

R. K. SCHOOL VOOR JONGELINGEN
OP OTROBANDA.

Einde van de Buitengewone Vacantie der leerlingen op DONDERDAG 16 September c. k. De lessen zullen, van dien dag af, met versterkt Onderwijzend personeel aan voornoemde School gegeven worden.

DE COMMISSIE
VAN KATHOLIEKE SCHOLEN.

H. J. Maduro y Esposa

tienen el honor de participar á sus amigos el nacimiento de su primogénito

ERASMO ANTONIO

que tuvo lugar el 4 del presente.

Curacao 10 de Setbre. 1886.

WOORDENBOEK

DER

WERELDTAAL.

(Vödasbuk Volapüka)

- I. Volapük—Hollandsch.
- II. Hollandsch—Volapük.

ONTWORPEN DOOR DEN SCHEPPER
VAN DE WERELDTAAL

JOHANN MARTIN SCHLEYER.

Naar den nieuwsten oorspronkelijken druk
voor Nederlanders bewerkt

DOOR

SERVAAS DE BRUIN.

PRIJS fl. 3.

VOLAPÜK,

DAT IS:

De Wereldtaal.

SPRAAKKUNST

VAN

Johann Martin Schleyer

(den schepper van de wereldtaal)

Naar den derden druk voor Nederlanders bewerkt

DOOR

Servaas de Bruin.

PRIJS fl. 1,75

Boekhandel A. Bethencourt & hijos.

Dr. J. A. Evertsz,

(di Universidad di Leipzig)

Dokter, Cirujano i Vroedheer, ta ofrece na público su sirbici profesional.

—0—

Horanan di consulta: di 2 té 4 P. M.
E ta doena su asistencia grátis na pobernan desbalido.

Scharloo, Cas N° 15 y 16.

TE KOOP

BIJ

ELLIS & DANIA

OTRABANDA—WATERKANT.

Alle soorten van ijzer—koper—blik—en verfwaren; aarde—glas—en—touwwerk; Hollandsch, Duitsch en Noorweegsch bier; Stolsche, Friesche en Edammer-kaas; Sigaren, Lijnolie etc.

EN

HET BEROEMDE

St. APOLINARIS WATER.

TIJD-TAFEL.

DE STOOMSCHEPEN VAN "THE RED D LINE"

TUSSEN

NEW-YORK,

LA GUAYRA, PUERTO CABELLO, CURAÇAO EN MARACAIBO.

1886.	Caracas.	Valencia.	Philadelphia.	Caracas.	Valencia.	Philadelphia.
Vertrekt van New-YORK.....	Juli 10	Juli 22	Aug. 4	Aug. 11	Aug. 23	Sept. 5
Komt aan te CURAÇAO.....	17	29	Aug. 11	18	30	Sept. 11
Vertrekt van	20	31	14	25	4	16
Komt aan te Pto. CABELLO.....	21	Aug. 1	15	26	5	17
Vertrekt van	24	4	18	29	8	20
Komt aan te LA GUAYRA.....	27	7	21	31	11	23
Vertrekt van	30	10	24	3	14	26
Komt aan te Pto. CABELLO.....	31	11	25	4	15	27
Vertrekt van	3	12	27	6	16	29
Komt aan te CURAÇAO.....	6	15	30	9	19	2
Vertrekt van	9	18	3	12	22	5
Komt aan te NEW-YORK.....	Aug. 6	18	10	16	26	8

STOOMSCHIP MARACAIBO.

Vertrekt van CURAÇAO.....	Juli 21	Aug. 1	Aug. 13	25	Sept. 5	17
Komt aan te MARACAIBO.....	28	8	20	31	10	21
Vertrekt van	31	11	23	4	13	24
Komt aan te CURAÇAO.....	3	12	25	6	16	27

Victoriawater
Tafeldrank van Z.M. den Koning der
Nederlanden.

uit de VICTORIA-BRON te Oberlahnstein bij Ems.

is het beste der bekende natuurlijke Minerale Wateren.

Het bewijs hiervoor ligt zeker wel in het feit, dat

Z. M. Willem III Koning der Nederlanden en de gehele Koninklijke familie op raad van zijne beroemde geneesheeren, uitsluitend het Victoriawater drinkt.

Tijdens Hoogdeszelfs verblijf te Carlsbad in Mei vorig jaar, gaf Z. M. zelfs telegraphisch order om het Victoriawater naar Carlsbad te zenden.

Uitsluitend geïmporteerd door

JAN MONSANTO.

CURACAO.

UIT DE HAND TE KOOP.

Het welgelegen effect N° 60 op den Berg.—Overzijde.

Te bevragen bij

J. H. M. ELLIS.

LA SEÑAL DE LA CRUZ

EN EL SIGLO XIX

POR

MONSEÑOR GAUME

traducción

de Don José L. Camacho.

1 t 12 Cartón (Bogotá) fl. 3.—

De Katholieke Illustratie.

NET HONDERDEN KEURIGE PLATEN

verschijnt in wekelijksche en maandelijksch uitgave.

12 maandelijksche afleveringen vormen een boekdeel van 416 bladzijden in folio en geven een aangename en wetenschappelijke lectuur.

Met 1° Augustus is zij haar 12e jaargang ingetreden:

Abonnementsprijs
per jaargang..... fl. 3,60

franco..... „ 6,60 Holl. Courant.

Men abonneert zich voor een geheel jaargang bij de Maatschappij

DE KATHOLIEKE ILLUSTRATIE,

's Hertogenbosch

of bij haar agent

Aurelio Alvarez.

(Secret. der Union di San Host.)

Bij dezelfde vereeniging is te verkrijgen

Het prachtige Lith. Phot. portret

VAN DEN

H. Dominicus Stichter van de orde der Predikheeren.

Prijs f. 1,50 Cur. oour,

Gran revolución en las
copias de cartas!

NO MAS PRENSA!

Economía de tiempo y de dinero!
Este problema está ya resuelto
con la invención de los

COPIADORES

"MANIFOLD"

DE HANO

que reemplazan ventajosamente á los copiad-
dores comunes, pues sin necesidad de tinta,
plumas, brochos ni prensas dan las copias
que se requiera.

Consiste este nuevo sistema en el em-
pleo del papel-carbón que se coloca entre
las hojas del libro y el papel de carta que
viene adherido al mismo copiadador, y el
cual se desprende fácilmente por estar per-
forado por uno de los márgenes.

La copia se reproduce en ambos pape-
les, al escribir con un instrumento pun-
zante cualquiera, que hace las veces de
pluma.

Los duplicados se obtienen intercalando
más papeles de carbón y de duplicado de-
bajo de lo que se está escribiendo.

Nota importante:

Habiendo sido nombrados agentes en esta
isla, estamos en capacidad de expender
estos copiadadores á PRECIO DE FABRICA.

TAMAÑOS Y PRECIOS.

N° 28	8x10 $\frac{1}{2}$	pulgadas	200	hojas	fl. 5.—
„ 29	8x10 $\frac{1}{2}$	„	300	„	„ 7.—
„ 30	8x10 $\frac{1}{2}$	„	500	„	„ 9.—
„ 32	9x11 $\frac{1}{2}$	„	500	„	„ 11.—

Agentes en Curacao,

A. BETHENCOURT E HIJOS.

Uit de hand te koop:

een huisje op Pietermaai, gelegen
aan den Dam, te bevragen aan het
Gasthuis.

Curacao, 10 Mei 1886.

F. E. C. KIECKENS.

Uit de hand te koop:

de welgelegen, goed geassorteerde
en sinds jaren gunstig bekende ap-
otheek, genceind:

STADS-APOTHEEK

In geval van verkoop zal het lo-
caal, waar zij thans gehouden wordt,
te huur zijn.

Voor nadere informatie wende
men zich tot

C. A. ZEPPENFELDT Az.

Bij den Heer Aurelio Alvarez.

(Scharlo).

Secret. van de "St. Josephs-gezellen

Vereeniging" ligt de teekening

geopend

OP DE

Gezamenlijke Novellen

VAN

H. A. BANNING.

De volledige uitgave van BANNING'S
Novellen en Vertellingen zal ongeveer 15
à 18 deelen omvatten, in 8 Postformaat
op zwaar papier gedrukt.

De uitgave wordt verdeeld in drie series,
ieder van 5 à 6 deelen, die op zich zelf
compleet zullen zijn. Iedere Serie zal hoog-
stens 100 vel druks of 1600 bladzijden
bevatten.

Ten einde de verspreiding zoo algemeen
mogelijk te doen zijn, is de prijs gesteld op
6 cents per vel van 16 bladzijden. Daar
nu om de twee maanden een boekdeel zal
verschijnen en dus elk jaar een serie, zal
ieder in het bezit kunnen komen van BAN-
NING'S Novellen tegen het gering bedrag
van ruim vijf gulden per jaar of 10 cents
per week.

Elk deel zal verschijnen in een keurigen
omslag in chromo-lithographie, vervaardigd
op de Koninklijke steendrukkerij der firma
TRESLING EN Cie. te Amsterdam.

De prijs dezer uitgave is zoo laag mogelijk
gesteld. Voor Curacao en andere eilanden
dezer Kolonie wordt die verhoogd door fran-
keering en agio van de wissels.

De eerste serie zal bevatten:

1. UIT HET VERLEDEN. URECHTSCHIE
NOVELLEN, a. Pieter van Stralen, de U-
trechtsche Omroeper. b. Mooi E lje c.
De Oude Klepperman. d. Op de Vadden-
markt.

2. OUDE KENNISSEN: a. Vreemde eer-
den in de bijt. b. Tante Jet, een Wa-
tersnoodnovelle. c. Drie dagen te Amster-
dam. d. De Suikertante.

3. DE FAMILIE WALKER. Een kijkje
in de hedendaagsche samenleving.

4. DE HEKS VAN DE AMERSFOOR-
TSCHER HEIDE.

5. KO FOLKES. Eene Amsterdamsche ge-
schiedenis.

6. EEN KLAVERBLAD. Drie Novellen.

EL NUEVO LUSTRADOR

DE

SOMBREROS.

—0—

Esta preparación sirve para resti-
tuir á cualquier sombrero de seda
(castor) viejo ó de lana, un lustre
exactamente igual al que tenia cuan-
do nuevo. Si se usa en un sombrero
de seda (castor) nuevo, lo hará im-
pervio al efecto de la lluvia.

Nada se ha inventado hasta hoy
para tener siempre en buen estado
un sombrero de seda (castor) que
haya costado menos que el nuevo
lustrador de sombreros que ofrecemos
y cuyo buen resultado garantizamos.

Tambien dá buenos resultados en
sombrosos negros comunes de lana.

DIRECCIONES.

Quitese con un cepillo todo el polvo
que tenga el sombrero; póngase una
muy pequeña cantidad del liquido
contenido en el tubo sobre el paño
que lo acompaña y despues de fro-
tarse bien con el indice sobre este;
apliquese al sombrero y así se ob-
tendrá un bonito lustre.

PRECAUCIONES.

Con esta preparación un sombrero
que tal vez hubiera durado un año,
puede conservarse mas de cinco.

De venta á fl. 1,75 en la Libreria de
A. Bethencourt & Hijos.

Curacao.

IMPRESA DE LA LIBRERIA.